

PASIBAIGĖ DISKUSIJŲ CIKLAS DĖL NACIONALINĖS ENERGETIKOS STRATEGIJOS GAIRIŲ

2016.08.18

2016 M. RUGPJŪČIO 18 D. JYVKO LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS MINISTERIJOS IR LEI ORGANIZUOTA VIEŠA DISKUSIJA DĖL BŪSIMOS NACIONALINĖS ENERGETIKOS STRATEGIJOS

Rugpjūčio 18 d. Energetikos ministerijos ir Lietuvos energetikos instituto (LEI) surengtoje diskusijoje visuomeninėms organizacijoms ir gyventojams buvo pristatytos šiuo metu rengiamos Nacionalinės energetikos strategijos (NES) gairės. Diskusijos metu aptartas NES strateginės kryptys bei svarbiausi energetikos sektoriaus raidos klausimai.

„Rengdami strategiją, siekiame išgirsti kuo daugiau nuomonių ir kritikos, nes šis dokumentas lems, kuriomis kryptimis vystysime Lietuvos energetiką artimiausius keletą metų. Todėl kviečiu visus atvirai diskusijai, kuri padės geriau parengti galutinį NES projektą“, – į renginio dalyvius kreipėsi energetikos ministras Rokas Masiulis.

NES gaires pristatė LEI Energetikos kom-

pleksinių tyrimų laboratorijos vyriausiasis mokslo darbuotojas dr. Arvydas Galinis bei Vytauto Didžiojo universiteto ir Lietuvos energetikos instituto Energetinio saugumo tyrimų centro vadovas dr. Juozas Augutis, pateikęs šalies energetinio saugumo analizę.

Diskusijos metu daug dėmesio sulaukė klausimas, koks turėtų būti energetiniam saugumui užtikrinti reikalingas vietinės elektros energijos (rinkoje nekonkurencingos) gamybos ar instaliuotas generuojančių galių lygis bei šiam tikslui pasiekti pasirinktas technologijų tipas. Susitikimo metu kalbėta ir apie tai, koks turėtų būti prioritetas – šalies pramonės konkurencingumas ar energijos eksportas.

Renginio dalyvių susidomėjimą sukėlė viena iš strateginių būsimosios NES kryptių – elektros sistemos sinchronizacija

su kontinentinės Europos tinklais, būtina energetiniam saugumui užtikrinti. Aptartas visuomenei ypač svarbus klausimas dėl galimybių mažinti CO2 emisijas trijuose su energijos gamyba tiesiogiai nesusijusiuose sektoriuose – transporto, pramonės ir decentralizuoto šilumos ūkio.

Viešumas yra vienas svarbiausių NES rengimo principų. Todėl šiais metais surengtos kelios tokios diskusijos, kuriose pagrindinės NES strateginės kryptys buvo aptartos su Lietuvos mokslo bendruomene, pramonininkais, politikais, energetikos ekspertais bei kitomis visuomeninėmis organizacijomis. Išnagrinėjus visas iki šiol pateiktas pastabas bei pasiūlymus, rudenį bus parengtas galutinis NES projektas, kuris bus pateiktas svarstyti Seimui.

NES rengimo medžiaga: www.lei.lt/NES

Visi, pageidaujantys užduoti klausimus apie NES arba pateikti pastabas strategijai, kviečiami rašyti šiuo adresu: nes@enmin.lt

LEI ATSTOVŲ VIZITAS RIVNO AE (UKRAINA)

2016.08.02

2016 M. RUGPJŪČIO 2 D. LEI ATSTOVŲ VIZITO RIVNO AE (UKRAINA) METU APTARTAS GALIMAS BENDRADARBIAVIMAS

Rugpjūčio 2 d. Lietuvos energetikos instituto direktorius Sigitas Rimkevičius ir branduolinių įrengimų saugos laboratorijos vadovas Eugenijus Ušpuras dalyvavo Rivno AE (Rivnas, Ukraina, ukr. Рівне АЕС) vykusiame susitikime, kurio metu aptartas galimas bendradar-

biavimas energetikos srityje tarp Rivno srities administracijos, Lietuvos energetikos instituto ir kompanijos „Specialus Montażas“.

Vizitas perteiktas Rivno AE išplatintame pranešime, bei žinių laidoje:

<http://url.lei.lt/rivnostr>

<http://url.lei.lt/rivnovid>

KAUNE ĮVYKO TARPTAUTINĖ HIDROLOGIJOS KONFERENCIJA „NORDIC WATER 2016“

2016.08.8-10

2016 M. RUGPJŪČIO 8–10 DIENOMIS KAUNE, PIRMĄ KARTĄ LIETUVOJE, VYKO 29-TOJI TARPTAUTINĖ HIDROLOGIJOS KONFERENCIJA „NORDIC WATER 2016“

Pagrindinė konferencijos idėja – apžvelgti ir aptarti hidrologijos mokslo svarbą tvariam vandens išteklių naudojimui ir valdymui. Konferencijos metu mokslininkai ir hidrologijos specialistai pasidalijo hidrologijos žiniomis, aptarė svarbiausius kintamuosius, darančius įtaką vandens ciklui, pažangiausius jų įvertimo ir prognozavimo metodus bei modelius.

Šią, pirmąją Lietuvoje, Šiaurės šalių hidrologijos konferenciją or-

ganizavo Lietuvos energetikos instituto Hidrologijos laboratorija, kartu su Aleksandro Stulginskio universitetu, Vytauto Didžiojo universitetu ir Šiaurės hidrologų asociacija (angl. Nordic Association for Hydrology, NHF). Nors konferencija daugiausiai vienija Skandinavijos ir Baltijos šalis, tačiau šiais metais sulaukta dalyvių ir iš tokių šalių, kaip Lenkija, Kinija, Japonija, Portugalija, Islandija, Rusija ir kt. Iš viso konferencijoje apsilankė per šimtas dalyvių iš 18 šalių.

„ALMEDALEN 2016“ SAVAITĖS METU PRISTATYTAS REGIONINIS BENDRADARBIAVIMO PROJEKTAS „BRILLIANT“

2016.07.07

2016 M. LIEPOS 7 D. „ALMEDALEN 2016“ SAVAITĖS METU ŠVEDIJOJE (VISBYJE) VYKUSIAME SEMINARE „ŠVEDIJA – KLIMATUI DRAUGIŠKOS ENERGETIKOS IR ENERGETINIO SAUGUMO RĖMĖJA“ PRISTATYTAS LEI KOORDINUOJAMAS PROJEKTAS

Tradiciškai jau 48 metus Visbye (Švedija) kasmet vykstančio Almedalen forumo metu vyko seminaras „Švedija – klimatui draugiškos energetikos ir energetinio saugumo rėmėja“. Seminare buvo pristatytos elektros energetikos plėtros perspektyvos Šiaurės šalyse iki 2050 m., akcentuojant Švedijos vaidmenį regione. Seminare LEI atstovas

Sigitas Rimkevičius pranešime „Baltijos šalių bendradarbiavimas energetikos srityje. Regioniniai sprendimai – nacionalinė naujovė“ pristatė LEI koordinuojamą ES programos „Horizontas 2020“ projektą BRILLIANT (Baltijos regiono iniciatyva dėl ilgalaikių inovatyvių branduolinių technologijų), akcentuojant regioninio bendradarbiavimo energetikoje svarbą. Projekto esmė – nusta-

tyti kliūtis, trukdančias plėtoti branduolinę energetiką Baltijos regione, pasiūlyti galimus sprendimo būdus, optimaliai panaudojant regiono universitetų, mokslinių tyrimų centrų potencialą.

Seminarą organizavo Švedijos branduolinės energetikos asociacija ir organizacija „Moterys branduolinėje energetikoje“.

LEI SĖKMĖS ISTORIJOS LRT REPORTAŽE

2016.07.19

INSTITUTO MOKSLININKAI APIE SĖKMINGĄ MOKSLO IR VERSLO BENDRADARBIAVIMO PATIRTĮ PASAKOJO LRT ŽURNALISTAMS

Apie Lietuvos energetikos instituto ir verslo bendradarbiavimą LRT žurnalistams pasakojo Šiluminių įrengimų tyrimo ir bandymų laboratorijos vadovas dr. Nerijus Pedišius, Degimo procesų laboratorijos vadovas dr. Nerijus Striūgas ir LEI direktoriaus pavaduotojas dr.

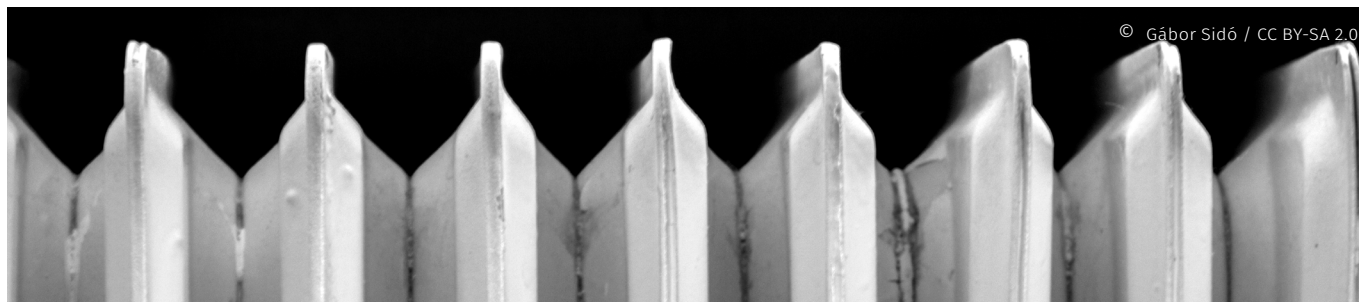
Andrius Tamošiūnas. Žurnalistams pristatytos sėkmingo bendradarbiavimo patirtys su Lietuvos įmonėmis. LEI sėkmės istorijos perteiktos 3 minučių trukmės LRT prodiuserių parengtame reportaže, pristatančiame geriausius mokslo ir verslo bendradarbiavimo pavyzdžius Lietuvoje.

PRIVALOMAS ŠILUMOS APSKAITOS PRIETAISŲ ĮRENGIMAS BŪTŲ EKONOMIŠKAI NEVEIKSMINGAS

2016.07.26

ENERGETIKOS MINISTERIJOS UŽSAKYMU LIETUVOS ENERGETIKOS INSTITUTO MOKSLININKAI IŠSIAIŠKINO, KAD PRIVALOMAS ŠILUMOS APSKAITOS PRIETAISŲ ĮRENGIMAS LIETUVOJE BŪTŲ EKONOMIŠKAI NEVEIKSMINGAS.

Lietuvos energetikos instituto (LEI) mokslininkų parengta studija patvirtino, kad seniau pastatytuose šalies daugiabučiuose privalomai įrengti individualius šilumos apskaitos prietaisus daugeliu atveju techniškai neįmanoma ir ekonomiškai neefektyvu. Todėl Lietuvoje ir toliau nebus reikalaujama, kad visi šilumos vartotojai privalomai įsirengtų individualius apskaitos prietaisus.

Europos Sąjungos Energijos vartojimo efektyvumo direktyva numato, kad iki 2017-ųjų galutiniams vartotojams privaloma įsirengti centralizuotai tiekiamos šilumos apskaitos prietaisus (daliklius arba skaitiklius), jei tai techniškai įmanoma, finansiškai pagrįsta ir proporcinga galimam sutaupyti energijos kiekiui. Todėl Energetikos ministerijos užsakyму LEI tyrėjai turėjo įvertinti, ar privalomas šilumos apskaitos prietaisų įrengimas Lietuvoje būtų ekonomiškai veiksmingas.

Tyrimo išvadose teigiama, kad Lietuvos daugiabučiuose namuose, statytuose 1961-1996 metais, vyrauja vienvamzdės stovinės šildymo sistemos. Todėl praktiškai nėra techninių galimybių individualiai reguliuoti kiekvieno radiatoriaus šildymo intensyvumą nei rankiniu, nei automatinio būdu, jei tokiuose namuose nėra atnaujintos šildymo ir karšto vandens tiekimo sistemos.

„Iki šiol buvo prieštarų nuomonių dėl skaitiklių naudos. Norintieji kuo skubiau diegti skaitiklius teigė, kad tai padės sumažinti sąskaitas už šildymą. Tačiau būta nemažai abejonų, kad išlaidos skaitikliams viršys gaunamą naudą. Dabar gavome objektyvius išvadas, kad senesniuose daugiabučiuose išlaidos skaitikliams įrengti ir šildymo sistemai perdaryti būtų pernelyg didelės, o daliai vartotojų – paprasčiausiai nepakeliamos. Todėl, kaip ir iki šiol, reikavimu visiems šilumos vartotojams privalomai įsirengti individualius apskaitos prietaisus nebus“, – sakė energetikos ministras Rokas Masiulis.

Tam, kad būtų galima skaičiuoti kiekviena bute sunaudotą šilumą, reikėtų perdaryti daugiabučio stovinę šildymo sistemą į kolektorinę. Pagal studijoje atliktus skaičiavimus, 60 kv. m ploto buto savininkui tai kainuotų apie 3000 eurų. Įvertinus sutaupomos energijos kiekius, tokia investicija atsipirktų tik per 76 metus.

Maža to, net ir įdiegus individualius šilumos apskaitos prietaisus, šie gali parodyti tik apie pusę daugiabutyje sunaudojamos šilumos. Karštam vandeniui paruošti ir jo cirkuliacijai užtikrinti bei pastato bendrosioms patalpoms šildyti reikalinga energija yra apskaitoma atskirai. Apskaitos prietaisais neįmanoma išmatuoti ir tarp vidinių

pastato sienų sklindančių šilumos srautų, kurie gali sudaryti iki pusės visos butui šildyti reikalingos šilumos.

Atkreiptinas dėmesys, kad patys šilumos skaitikliai savaime šilumos netaupo – jie tik suteikia vartotojui tikslesnės informacijos apie sunaudotą šilumos energiją. Visgi, studijoje teigiama, kad ir dabartinės daugiabučių šilumos punktuose įrengtos apskaitos sistemos yra pakankamai tikslios bei suteikia visus reikalingus duomenis tiek išsamioms sąskaitoms parengti, tiek informacijai apie pastato energetinę būklę gauti.

Žinoma, vartotojams pageidaujant ir jei yra techninių galimybių, šilumos tiekėjai gali įrengti vartotojo bute ar kitose patalpose suvartotos šilumos apskaitos prietaisus. Tačiau svarbu pažymėti, kad kai šilumos skaitiklių ar daliklių diegimas yra neprivalomas, jų tiekėjai yra priversti siūlyti konkurencingesnę kainą.

Tyrimas rodo, kad daug didesnę šilumos sutaupymą užtikrina kompleksinis daugiabučių namų modernizavimas – pastatų apšiltinimas, ventiliavimo sistemos atnaujinimas bei šildymo sistemos pertvarkymas. Tokiam modernizavimui skiriama ir parama. O štai individualioms apskaitos sistemoms diegti valstybės parama nenumatyta.

LEI atliktą studiją galite rasti adresu:

<http://url.lei.lt/sil-dal-stud>

SVEČIAI IŠ LATVIJOS

2016.07.20

2016 M. LIEPOS 20 D. INSTITUTE LANKĖSI SVEČIAI IŠ VENTSPILIO KOLEGIJOS (LATVIJA).

Liepos 20 d. institute lankėsi svečiai iš Ventspilio kolegijos (Ventspils University College). Susitikimo metu svečiai supažindinti su instituto pasiekimais, lankytasi laboratorijose, diskutuota dėl bendrų projektų ir veiklų. Susitikimo išdava: pateikta bendra 2014-2020 m. Latvijos ir Lietuvos bendradarbiavimo per

sienų programos paraiška „Development of adaptive methods for wind turbines noise reduction to meet increasing public and environmental needs TurbNoiseRed LLI-142“. Rengiant paraišką dalyvavo Atsinaujinančių išteklių ir efektyvios energetikos bei Branduolinių įrenginių saugos laboratorijos.

